

ДОРОЖНІ УМОВИ ТА БЕЗПЕКА РУХУ

УДК 625.7/.8

Резник В.М., к.т.н, Вознюк А.Б.

Дудник Н.М., Титенко О.Г.

ПРОЕКТ ЗМІН ДО ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Анотація. Внесення Змін до Правил дорожнього руху, для зниження аварійності на дорогах і вулицях.

Ключові слова: Правила дорожнього руху, ДТП, транспортний засіб.

Аннотация. Внесение Изменений в Правила дорожного движения, для снижения аварийности на дорогах и улицах.

Ключевые слова: Правила дорожного движения, ДТП, транспортное средство.

Annotation. Changes to the traffic rules, to reduce accidents on roads and streets.

Key words: traffic rules, accident vehicle.

Необхідність внесення до діючих Правил дорожнього руху (далі – Правил) змін та доповнень спричинена тим, що окремі положення Правил не мають чітко вираженої вимоги, чим утруднюють прийняття водієм правильного рішення у процесі руху та адекватного висновку при судовому розгляді ДТП.

Для введення у дію Змін до Правил не потрібні особливі витрати. Виконання запропонованих вимог сприятиме зниженню аварійності на дорогах і вулицях, збереженню життя і здоров'я людей.

1. Пункт 2.8 доповнити абзацом:

“е) керувати або передавати керування транспортним засобом особам, які мають тимчасові вади із зором: не бачать число дорожнього кілометрового знака 5.60 згідно з ДСТУ 4100–2002 з відстані 100 м.”

Часто при дослідженні обставин виникнення ДТП водії запевняють що вони **не бачили** перешкоду, небезпеку або побачили її на відстані 10 м чи 15 м (при відсутності перешкод видимості). Нами запропонований для водіїв тест його

органу зору, який адекватний вимозі щодо відстані видимості дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100–2002.

2. Пункт 12.1 доповнити реченням:

“За виявленими самостійно водієм незадовільними дорожніми та несприятливими погодними умовами для руху на ділянці дороги, вулиці необхідно дотримуватись безпечної швидкості, наведеної у таблиці 1.”

Таблиця 1

у км\год

Дозволена швидкість Правилами дорожнього руху	На ділянці, де діють дорожні знаки згідно з ДСТУ 4100-2002		В ожеледь, ожеледицю, щільний туман	В тумані середньої щільності, в снігопад, на початку дощу	В темний період доби, у сутінках	В дощ, на мокрому, вологому покритті
	1.1-1.26, 1.39	1.27-1.38				
1	2	3	4	5	6	7
120-130	80	70	40	60	90	80
100-110	70	60	40	60	90	80
80-90	60	50	40	60	70	70
50-60	40	30	30	40	40	50
40	30	30	20	30	30	40
20	20	20	10	20	10	10

Примітка. У графі 6 надана безпечна швидкість за умов відсутності на ділянці дороги, вулиці стаціонарного освітлення

В останні роки у довідках про деякі ДТП працівники ДАІ (дізнавачі) зазначають **НЕВИЗНАЧЕНУ** її причину, застосовуючи нетехнічний вислів: “не справився з керуванням” – без посилання на невиконання вимоги Правил.

Дослідження, виконані за власною ініціативою авторів, показали, що водії “не справились з керуванням” через те, що рухаючись з дозволеною швидкістю, вони не знали, яким чином ураховувати незадовільні дорожні умови та несприятливі погодні умови, які були виявлені у процесі руху. У пункті 12.1 Правил йому (водієві) тільки поставлене завдання “повинен ураховувати...” “щоб мати змогу постійно контролювати...та безпечно керувати...”, рішення ж, як, **яким чином ураховувати – відсутнє**. Крім цього, у Правилах відсутня згадка про фактор, який істотно впливає на безпеку руху: **несприятливі погодні умови**.

Особливе занепокоєння викликає рух на автомобільних дорогах загального користування у темну пору доби: в цей час відбувається більше ніж 50 % ДТП відповідна кількість загиблих та поранених). Аналіз причин виникнення таких ДТП показав, що дозволена швидкість у темну пору доби та у сутінках не може бути реалізована – безпечна швидкість повинна бути на 10 км/год – 20 км/год менша.

Для виправлення становища пропонуємо ввести до тексту Правил таблицю 1, у якій надані, розраховані за різними дорожніми та погодними умовами, значення безпечної швидкості руху.

3. Внести зміни щодо дозволеної швидкості руху:

- в пункті 12.4 число “60” замінити на “50” та продовжити речення: **“маршрутних пасажирських – не більше ніж 40 км/год. Тут і далі перевищення водієм дозволеної швидкості не повинне виходити за межі похибки спідометра транспортного засобу”;**
- в пункті 12.6 а) число “80” замінити на “70” та продовжити речення: **“маршрутних пасажирських – не більше ніж 60 км/год”;**
- в пункті 12.6 г) число “90” замінити на “80”;
- в пункті 12.6 г) число “130” замінити на “120”, число “110” – на **“100”**. Речення після **“100 км/год”** продовжити: **“на дорогах з розділювальною смугою – не більше ніж 90 км/год, на інших дорогах – не більше ніж 80 км/год.”**

У проекті змін до Правил застосовані прийняті у країнах ЄС (крім Іспанії) дозволені швидкості руху (50 км/год у населеному пункті, 80 км/год – за його межами). Зменшення дозволеної швидкості на 10 км/год., за даними досліджень науковців Північних країн, дає зниження на 10 % кількості загиблих при ДТП.

4. Внести зміни до пункту 12.9 б): слово “максимальну” замінити на **“безпечну швидкість, визначену у таблиці 1 та дозволену”** і далі за текстом.

Зміна до пункту 12.9 б) має редакційний характер – урахування попередніх змін та доповнень до Правил.

5. Доповнити пункт 14.7 абзацами:

“ж) у світлу і темну пору доби (у тому числі за наявності штучного освітлення ділянки дороги, вулиці) за визначеними водієм несприятливими погодними умовами: в ожеледицю, ожеледь, туман, снігопад, на початку дощу;

з) у темну пору доби, якщо на ділянці дороги, вулиці діють попереджувальні дорожні знаки.”

Аналіз причин виникнення ДТП, пов'язаних з виконанням обгону на автомобільних дорогах загального користування у темну пору доби, показав, що в умовах зміни напрямку дороги у плані і профілі наступні ділянки світлом фар транспортних засобів не освітлюються. Особливу небезпеку для здійснення обгону створюють несприятливі погодні умови.

6. Внести зміни до пункту 15.8:

- підпункт 15.8 б) викласти в редакції: **“на наземних пішохідних переходах і ближче ніж 15 м у населеному пункті, ближче ніж 30 м – за його межами”**;
- у підпункті 15.8 г) після слова “перехрестях” речення доповнити: **“і ближче ніж 15 м у населеному пункті, ближче ніж 30 м – за його межами.”**

Визначена у підпункті 15.8 б) відстань від пішохідного переходу до зони, де дозволяється зупинка і стоянка, не забезпечує видимість пішоходам транспорту, що наближається до переходу, і видимість пішоходів, які ступили на перехід. Аналогічно у підпункті 15.8 г), де розташований поблизу перехрестя ДТЗ стає перешкодою для видимості транспорту, який рухається по головній дорозі.

7. Продовжити речення щодо визначення дорожнього знака 2.2 у розділі 33 Правил: **“та відновлювати рух, якщо це може примусити інших учасників дорожнього руху, які мають перевагу, змінити напрямок руху або швидкість”**

Під час судового розслідування ДТП, які були скоєні у межах перехрестя та перед залізничним переїздом, водії запевняють, що вони повністю виконали вимоги дорожнього знака 2.2: зупинились перед розміткою 1.12 або перед знаком. Однак зіткнення було скоєне через передчасне відновлення руху водієм транспортного засобу, що зупинився. Створюється ситуація, коли і вимога Правил виконана і ДТП скоєно. Зміна уточнює необхідні дії водія, які виключають аварійної ситуації.

Зміни рекомендується включити в електронні екзаменаційні білети для здачі (перездачі) екзамену з Правил або, що краще, перевіряти знання усно. Водій повинен знати наведену **табл. 1** як таблицю множення.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Правила дорожнього руху*, редакція від 08.10.2008 р.